

NASTAVNO-NAUČNOM VEĆU BEOGRADSKE BANKARSKE AKADEMIJE -
FAKULTETA ZA BANKARSTVO, OSIGURANJE I FINANSIJE

I

SENATU UNIVERZITETA UNION U BEOGRADU

Na osnovu predloga odluke Nastavno-naučnog veća Beogradske bankarske akademije, Fakulteta za bankarstvo, osiguranje i finansije br. 344 od 11. jula 2018. godine i Odluke Senata Univerziteta Union u Beogradu br. A 254-01/18 od 16. jula 2018. godine, imenovani smo u Komisiju za ocenu urađene doktorske disertacije kandidata **Miroslava Perića**, magistra ekonomskih nauka pod naslovom: „*Upravljanje promenama u finansijama korporacije u funkciji unapređenja korporativnog upravljanja*“, o čemu podnosimo sledeći,

I Z V E Š T A J

Osnovni biografski podaci o kandidatu

Miroslav Ž. Perić, rođen je u Loznici 1967. godine. Diplomirao je u Sarajevu 1990. godine na Vojnoj akademiji - smer finansije, a magistrirao 2002. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu - smer Finansijsko računovodstvena analiza, odbranom magistarske teze pod nazivom: "Međunarodni standardi revizije i njihova primena u jugoslovenskoj praksi".

Po završetku studija, u periodu od 1990-2000 godine radio u Finansijskoj službi Ministarstva odbrane na poslovima budžetiranja i planiranja, kontrole materijalno finansijskog poslovanja, poslovima platnog prometa, obračuna zarada i kontroli poreza. Pored toga, radio je i kao predavač na katedri finansija (asistent za predmet materijalno i finansijsko poslovanje) na Vojno tehničkoj akademiji - finansijski smer u Beogradu.

U periodu od 2000-2005 godine radio u konsultantskoj kući Deloitte d.o.o. Beograd, na poslovima rukovodioca revizije (*Audit*) i rukovodioca tima za pružanje finansijskih usluga. U toku svoga angažovanja je rukovodio i vršio revizije, finansijske analize i *due diligence* u preko 120 preduzeća (srednjih i velikih), banaka i društava za osiguranja na teritoriji Srbije, Republike Srpske i Crne Gore. Stekao bogato iskustvo iz oblasti računovodstva, revizije, organizacije finansija, poslovne strategije, budžetiranja, procene performansi menadžmenta, strateškog planiranja i upravljanja troškovima, kao i poboljšanja naplate finansijske aktive i upravljanja finansijama, vršenja revizije i implementacije propisa koji se primenjuju u Republici Srbiji, Republici Srpskoj, Crnoj Gori i primeni MRS i MSFI i US GAAP-a. Kao rukovodilac sektora za pružanje finansijskih usluga finansijskim direktorima (Sektor MC - CFO services), u konsultantskoj kući Deloitte d.o.o. Beograd, bio je odgovoran za klijente iz oblasti javnog sektora, bankarskog sektora, sektora osiguranja,

trgovine, metalne i farmaceutske industrije i telekomunikacija, koji svoje poslovanje obavljaju na teritoriji Srbije, Crne Gore i Republike Srpske. Pored toga, bio je angažovan, kao predavač, na brojnim kursevima u oblasti praktične primene računovodstva, domaće računovodstvene regulative i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja.

U periodu 2006-2008 godine radio je kao izvršni direktor za finansije kompanije „Dunav osiguranje“ a.d.o. Beograd. U navedenom periodu uspešno rukovodio implementacijom SAP-a svih modula za finansijsko poslovanje. Stabilizovao i podigao nivo pouzdanosti sistema izveštavanja, podigao nivo finansijske discipline u poslovanju. Uveo je vrlo pouzdan sistem budžetiranja i praćenja likvidnosti kompanije (uspeo da utiče na poboljšanje likvidnosti kompanije) i poslovnih performansi. U procesu reorganizacije poslovnih procesa uveo i profilisao *Controlling* funkciju, kao neophodnu funkciju u procesu jednoobraznog izveštavanja, definisanja i praćenja realizacije budžeta i svih tekućih poslovnih aktivnosti. Optimizovao strukturu aktive i prilagodio je strukturi kakva je efikasna i poželjna za osiguravajuće kompanije u svetu. Prilagodio način poslovanja i izveštavanja u skladu sa važećim IFRS i MRS. Značajnu ulogu imao u procesu restrukturiranja Kompanije i doprineo boljem pozicioniranju Kompanije na tržištu osiguranja u Srbiji.

U periodu od avgusta 2008-2009 godine radio je na poziciji generalnog direktora holding kompanije „MK Group“ d.o.o. Beograd. U toku svog angažovanja uspeo da definiše model korporativne strukture holdinga, radi efikasnijeg i sigurnijeg upravljanja. Bio je odgovoran za profitabilnost svih segmenata poslovanja, uključujući HR strategiju, IT strategiju i interne odnose između preduzeća u holdingu. S timom zaposlenih uspeo da definiše najbitnije poslovne procedure i počeo sa implementacijom istih. Učestvovao u pripremi dela sistema (preduzeća iz agrara) za izlazak na IPO na Londonsku berzu.

Od aprila 2009-2011 godine, angažovan u kompaniji Metro Cash & Carry d.o.o. Srbija - na poziciji direktora za finansije i računovodstvo. U periodu angažovanja uspeo da optimizuje i efikasnije postavi određene poslovne procese, implementira *factoring* poslove. Uspeo da utiče na poboljšanje likvidnosti kompanije i poslovnih performansi. Podigao nivo finansijske discipline i odgovornosti u poslovanju. Implementirao „privatne kreditne kartice“ za klijente kompanije.

Od maja 2011-2014 godine, obavljao je poslove generalnog direktora Interne revizije Narodne banke Srbije. U okviru svoje nadležnosti organizovao je poslove iz delokruga Interne revizije i rukovodio poslovima. Obezbedio je strategiju razvoja i operativnih ciljeva Interne revizije i vršio je nadzor nad njihovim izvršenjem, koordinirao je rad organizacionih jedinica u internoj reviziji i, po potrebi, neposredno učestvovao u obavljanju najsloženijih poslova iz njihovog delokruga.

Od avgusta 2014-2015 godine, radio je u MPC Holdingu na poziciji Finansijskog direktora grupe. Za kratko vreme je uspostavio novi koncept organizacije i funkcionisanja finansijske funkcije MPC Holdinga. Na taj način je: unapredio vođenja poslovnih evidencija, postavio strategiju upravljanja likvidnošću Holdinga, upravljanje poreskim rizikom, sistem koordinacije, organizacije i sprovođenja nadzora i kontrole poslova u okviru finansijsko računovodstvene funkcije. Pored toga implementirao je strategiju izrade budžeta na

jedinstvenim osnovama za holding i članice holdinga kao i kvartalne projekcije finansijskih pokazatelja poslovanja holdinga, predstavljanje holdinga ispred eksternih organizacija uključujući revizorske kuće, banke, lizing kompanije kao i nadzorne organe i državne institucije.

U periodu od septembra 2015-2017, bio je angažovan u revizorsko konsultantskoj kući KPMG d.o.o. na poziciji Direktora u odeljenju savetodavnih usluga. U okviru svoje nadležnosti bio je odgovoran za organizaciju i kvalitet pružanja savetodavnih usluga klijentima iz više oblasti, a najbitnije su: uspostavljanje modela korporativnog upravljanja, reorganizacija poslovanja korporacija, metodološko definisanje kriterijuma za vrednovanje radnih mesta u okviru korporacije, uspostavljanja i definisanja poslovnih procesa, uspostavljanja sistema internih kontrola, matrice rizika, uspostavljanja metodologije rada interne revizije, reorganizacija poslovanja finansijske funkcije korporacije, iz oblasti IT savetodavnih usluga, pružanje saveta i pomoći u rukovođenju procesom upravljanja promenama (change management) u privrednim društvima.

Od marta 2017. godine nalazi se na dužnosti člana Izvršnog odbora odnosno finansijskog direktora Komercijalne banke a.d. Beograd.

Pored toga ima zvanja: ovlašćenog javnog računovođe, ovlašćenog računovođe, revizora, licenciranog ovlašćenog revizora, ovlašćenog internog revizora, eksperta eksterne ocene kvaliteta u skladu sa IIA standardima i predavača.

Član je više strukovnih udruženja, kao što su: Komora Ovlašćenih revizora i Savez računovođa i revizora Srbije.

U dosadašnjoj karijeri obavljao je i dužnosti: predsednika skupštine i člana u vise nadzornih i upravnih odbora finansijskih institucija u zemlji i regionu, člana investicionih odbora, člana Saveta komore Ovlašćenih revizora Srbije, člana Nacionalne komisije za računovodstvo pri Ministarstvu finansija Vlade republike Srbije i drugih profesionalnih udruženja.

Učestvovao je u većem broju projekata, od kojih izdvajamo:

- *Revizije finansijskih izveštaja (od 2001. do 2005. godine)* i to: HIP „Petrohemija“ Pančevo; „Mobtel Srbija“ BK PTT Beograd; „Sartid“ A.D. iz Smedereva; „Naftne industrije Republike Srpske“; „Telekoma Republike Srpske“; „Livnica Kikinda“ A.D. iz Kikinde; Hotelijersko akcionarskog društva „Beogradsko mešovito preduzeće – Hyatt Regency“; „Zepter-international“ D.O.O., Beograd; „ Imlek“ A.D., Padinska Skela; „General export“ D.P., Beograd; Elektroprivrede Srbije (2003); „Tigar MH“ D.O.O. iz Pirota;
- *Finansijske analize poslovanja (od 2001. do 2005. godine)*: PKB „Frikom MDD“ Padinska Skela – Beograd; poslovnog sistema „Goša holding“ Smederevska; J.P., Aerodrom Beograd“ (2003); „Dunav osiguranje“ A.D.O. Beograd;
- *Reviziju budžeta Republike Crne Gore u vezi korišćenja sredstava EU u toku 2002. godine*;

- Implementaciju softvera SAP - FA modul i modul za kontroling u kompaniji Dunav osiguranje a.d.o. Beograd (2007);
- Uvođenje optimalnog modela korporativnog upravljanja preduzećima u sastavu holdinga „MK Group“, u toku 2008. godine;
- Implementaciju softvera za „pametno skeniranje - automatsko arhiviranje i knjiženje faktura“ pod nazivom KOFAX (2011);
- Postavljanje organizacije finansijske funkcije u MPC holdingu (2015);
- Projekat analize broja zaposlenih, sistematizacije radnih mesta i izrade novog kataloga u JKP Beogradski vodovod i kanalizacija (2016.);

Pored navedenog, objavio je i veći broj stručnih radova od kojih navodimo:

- Perić, M. 2002, „Međunarodni standardi revizije i njihova primena u jugoslovenskoj praksi“ - magistarska teza, Beograd: Ekonomski fakultet.
- „Izazovi upravljanja finansijama u savremenim korporacijama“, (koautor S. Stefanović), „Računovodstvo, br.5-6/2013“ , Savez računovođa i revizora Srbije, 2013.
- „Integrirani računovodstveni informacioni sistem u funkciji konkurentnog povezivanja sa dobavljačima“, (koautor I. Kostić), „Računovodstvo, br.7-8/2013“ , Savez računovođa i revizora Srbije, 2013
- „Reverzni faktoring u funkciji finansiranja lanca snabdevanja“, (koautor I. Kostić), „Računovodstvo, br.2/2016“ , Savez računovođa i revizora Srbije, 2016.

Predmet, cilj i značaj istraživanja

Tema koju je kandidat Miroslava Perić obrađivao u svojoj doktorskoj disertaciji je originalna i složena. Kandidat navodi da je osnovni zadatak obrade ove teme objašnjenje upravljanja promenama u finansijama korporacija, razmatranje raznovrsnih veza i odnosa, uticaja i prilagodavanja organizacije i poslovanja finansijske funkcije u procesima korporativnih promena radi poboljšanja poslovnih performansi i uvećanja vrednosti korporacija. Kandidat u uvodu naglašava složenost, višedimenzionalnost i kompleksnost predmeta istraživanja, kao i naučni značaj njegove obrade u doktorskoj disertaciji.

Na osnovu uvida Komisije u dostupnu literaturu uključujući i bibliografije, ova tema nije posebno naučno elaborirana, niti je pod tim naslovom obrađivana kao magistarska ili doktorska teza. Ova tema je bila retko zastupljena i na naučnim i stručnim skupovima, konferencijama i okruglim stolovima. Posledica ovakve situacije u postojećem naučnom fondu je da se kandidat morao osloniti pretežno na postojeću naučnu i stručnu literaturu i na sopstvena istraživanja ove problematike.

Odabrana tema je iz naučne oblasti: ekonomija; uže naučne oblasti: finansije; jer naučno razmatra ekonomsko-finansijske aspekte upravljanje promenama u finansijama savremenih korporacija, kao bitne naučne, teorijske i empirijske probleme.

Značaj naučne obrade odabrane teme je veoma veliki, jer se njome dolazi do opšte (generalne) koncepcije o upravljanju promenama u finansijama savremenih korporacija.

Poseban značaj ove teme leži u tome što se njenom naučnom obradom dolazi do sticanja saznanja o polazištima, paradigmatiskim postavkama, premisama koncepcijama, iskustvima u savremenim uslovima u kojima deluju korporacije.

Pored toga, naučnom obradom ove teme otkrivaju se i uslovi, subjekti, interesi i ciljevi, delatnosti, metode i sredstva i efekti upravljanja promenama u finansijama korporacija, na prostorima SAD, Velike Britanije, Nemačke, Japana, Republike Srbije i drugih država.

Naučni cilj istraživanja kandidat definiše sa stanovišta naučne deskripcije i naučnog objašnjenja i razumevanja istraživane pojave i njenih bitnih činilaca. Društveni cilj kandidat posmatra sa stanovišta da rezultati istraživanja mogu poslužiti korporacijama u regionu zapadnog Balkana u funkciji usavršavanja prakse svog poslovanja i upravljanja.

Polazne hipoteze disertacije

Bitna pretpostavka za postavljanje naučnih hipoteza jeste da je dovoljno precizno i jasno definisan predmet istraživanja, jer hipoteza, iako zasnovana na naučnom saznanju, odnosi se na naučno nedovoljno poznato, a upravo je to određeno predmetom. Svako određenje hipotetičkog okvira predstavlja postupak da se istina svojih pretpostavki učini predmetom istraživanja. Hipoteze iz tog razloga mogu imati samo ono što je dato kao sadržaj predmeta. Ekonomski metod u naučnom istraživanju polazi od različitih izvora saznanja, analize sadržaja, činjenica, podataka i finansijskih i drugih obaveštenja.

Kandidat je u radu pošao od pet posebnih hipoteza:

- H1: Uspostavljanje adekvatne i celovite korporativne strukture, odnosno kvalitetnog korporativnog upravljanja, doprinosi poboljšanju poslovnih performansi korporacija;
- H2: U procesu razvoja poslovanja korporacija, organizacione promene, uključujući i promene u finansijskoj funkciji korporacija, su neophodne za opstanak, rast i razvoj;
- H3: Adekvatno organizovana finansijska funkcija, u zavisnosti od kvaliteta uspostavljene korporativne strukture, u stanju je da prati strukturne promene i promene strategijskih ciljeva korporacije
- H4: Promene u finansijama mogu uticati na poboljšanje performansi korporacija u procesima korporativnih promena;

- H5: Postoje potrebe za promenama i mogućnosti za uspostavljanje efikasnijih modela organizovanja i rada finansijske funkcije u korporacijama koje posluju u Srbiji.

Naučne metode koje su primenjene u istraživanju

Metode istraživanja koje je kandidat primenio u istraživanju su: 1) osnovne metode: analiza, sinteza, indukcija, dedukcija, apstrakcija, konkretizacija, generalizacija; 2) opštenaučne metode: hipotetičko-deduktivna, metoda modelovanja, matematičko-statističke metode (metode deskriptivne i inferencijalne statistike kojima su ispitane grupne razlike između varijabli, asocijacija i mogućnosti prediktivnih odnosa između istih, Man-Vitnijev U test, Kruskal-Valis H test, Mantel-Hancel test trendova, Gudman-Kruskal lambda test, Hi-kvadrat odnosno Fišerov test, Binomijalna i Ordinalna logistička regresija), istorijska, komparativna, 3) neposredno istraživačke: metoda analize sadržaja i metoda ispitivanja – anketa kao instrument metode ispitivanja na uzorku od 244 ispitanika i to na sledećim radnim mestima: 1) referent – izvršilac, 28,3%; 2) direktor sektora/zamenik sektora, 23,4%; 3) šef službe/zamenik/savetnik, 14,8%; 4) rukovodilac odeljenja, 13,5%; 5) generalni direktor 6,6%; 6) član izvršnog odbora, 2%; član borda direktora, 0,8%.

Odabrane metode i njihova korektna primena omogućili su valjane i objektivne rezultate istraživanja iskazane kroz stavove, sudove, zaključke i predloge, čime je rad na izradi ove doktorske disertacije naučno i društveno opravdan.

Struktura istraživanja

Kandidat je svoju doktorsku disertaciju sistematizovao u četiri poglavlja (dela), plus uvod, zaključna razmatranja i pregled odabrane literature, što je izložio na 348 strana.

Sadržaj doktorske disertacije kandidat je izložio jasno i koncizno poštujući naučni stil u saopštavanju iskaza.

U uvodu doktorske disertacije, kandidat obrazlaže osnovne postavke; predmet; ciljeve istraživanja; hipoteze i metode naučnog istraživanja. U ovom delu radu ukazano je na značaj i aktuelnost predmeta istraživanja. Već u ovom delu doktorske disertacije kandidat je iskazao svoju naučno-istraživačku i metodološku kompetentnost.

U prvom delu disertacije, pod nazivom „Korporativno upravljanje“, obrađene su osnovne teorijske postavke vezane za nastanak i razvoj korporacija, odnosno iskustva u razvoju korporacija, pri čemu je dat poseban osvrt na faze kroz koje je uspostavljena savremena korporacija i korporativno upravljanje. Nadalje, obrađen je pojam i značaj korporativnog upravljanja sa strukturnim oblicima koji karakterišu korporacije. Sistem korporativnog upravljanja dobija puni smisao tek donošenjem relevantne strategije razvoja korporacije. Da bi se pravilno shvatio pojam i značaj strategije, kandidat je u radu objasnio i koji nivoi strategije egzistiraju. Pre definisanja strategije i potrebnog nivoa za sprovođenje mora da se odredi potencijal koji ima korporacija, da se analizira eksterno i interno okruženje, kao i najefikasniji način sprovođenja strategije. U ciklusima koje je prošao razvoj privrede,

snažne finansijske krize su povremeno potresale privredni ambijent i doprinosile slomu velikih korporacija. Zbog toga se pojavila potreba da se, radi podizanja kvaliteta korporativnog upravljanja, definišu određena pravila ponašanja, pretočena u principe korporativnog upravljanja i upravljanja poslovnim rizicima, što je u ovom delu disertacije obrađeno. U tom smislu preko modela, internih i eksternih mehanizama i stilova korporativnog upravljanja analizirane su i ključne nadležnosti upravnog odbora, stručnih komiteta koje osniva upravni odbor, najvišeg rukovodstva korporacija. Radi sticanja jasnije slike o značaju kvalitetnog korporativnog upravljanja i načina organizovanja korporacije, u ovom delu akcentat je dat na pozitivnoj svetskoj praksi. Pored svih iznetih postavki, ako u korporaciji nije uspostavljeno kvalitetno korporativno upravljanje, postoje male šanse za uspešan rad, rast i razvoj korporacije, jer kvalitet korporativnog upravljanja direktno utiče na povećanje ili smanjenje poslovnih performansi. Za merenje kvaliteta korporativnog upravljanja, u disertaciji su analizirani i različiti indeksi kojima je uspostavljeno vrednovanje kvaliteta. Kvalitetnom korporativnom upravljanju doprinosi i nivo korporativne kulture, poštovanje etike i uspostavljanja korporativnog kodeksa kao i izgrađenog nivoa odgovornosti prema okolini i društvenom ambijentu. Kandidat je obradio i analizu uticaja svetske ekonomske krize na korporativno upravljanje i uočene probleme u razvoju korporativnog upravljanja od jednog broja teoretičara različitih paradigmi i teorijsko- metodoloških pravaca.

U drugom delu doktorske disertacije, koja je definisana „Upravljanje korporativnim promenama“ naučno je obrađena tematika koja se odnosi na upravljanje korporativnim promenama, a koja predstavlja „ključni“ aspekt, za efikasno rukovođenje korporacijom. Organizaciona transformacija korporacije je nužna u privrednom okruženju gde tehničke inovacije iz dana u dan menjaju uslove poslovanja na tržištu. Da bi korporacija bila spremna da prihvati izazove promena, mora imati definisane indikatore koji će signalizirati pravi momenat za promene. U ovom delu disertacije, obrađene su vrste organizacionih promena u odnosu na složenost i dinamiku samih procesa promena i prema skali i prema trajanju promena kao i uzroci koji čine promene nužnim. Analizirani su osnovni principi upravljanja promenama, napravljena je realna procena potrebnog nivoa sprovođenja promena. Da bi se što bolje razumela vrednost pravilnog određivanja nivoa promena, dati su modeli kao i procesi u sprovođenju upravljanja promenama. Važno je naglasiti, da proces procene rizika promena predstavljaju sredstvo za utvrđivanje verovatnoće i ozbiljnosti u pogledu rizika, identifikovanih i izazvanih promenama. Kako bi se upravljanje promenama sprovelo uz minimalne rizike, naglašena je i potreba da se na vreme definiše, odnosno precizira plan upravljanja promenama i da se definiše proces upravljanja promenama. Svakako očekivana i prihvatljiva činjenica je da prilikom realizacije bilo kog oblika promena postoji otpor prema njihovom sprovođenju. . On je uzrokovan stavovima pojedinaca na koje utiču mnogi ekonomski, psihološki i socijalni faktori.

U trećem delu rada „Finansijska funkcija u korporacijama“ date su osnovne postavke finansijske funkcije u korporacijama. Istaknute su teorijske pretpostavke o suštini, značaju i istorijskoj potrebi nastanka i razvoja finansija u korporacijama. Da bi bila jasnija uloga finansija u korporativnom sistemu upravljanja, posebna pažnja je posvećena obradi dileme oko definisanja ciljeva i zadataka koje finansijska funkcija treba da ostvari kako bi ispunila očekivanja menadžmenta (rukovodstva) i vlasnika korporacije. Svaka korporacija ima svoje

specifičnosti od načina organizovanja u okruženju do postizanja planiranih ciljeva. U tom smislu i finansijska funkcija mora imati definisana načela i faktore koji utiču na organizaciju finansijske funkcije u svakoj korporaciji na čemu je dat akcenat u ovoj glavi. Ništa manje važan aspekt funkcionisanja finansija je i strategija upravljanja finansija i definisanje finansijske politike koju želi da ostvari finansijska funkcija u ukupnom doprinosu napretka razvoja korporacije. Vrlo bitan segment, koji je obrađen u ovom delu, a u kome, po mišljenju kandidata, finansijska funkcija mora da ima doprinos u sprečavanju negativnih uticaja na poslovanje korporacija, jeste i uspostavljanje adekvatnog sistema ocene finansijskog položaja korporacije. Navedeno se postiže pravilnim prepoznavanjem i određivanjem ključnih indikatora poslovanja korporacije, analizom ključnih ratio pokazatelja poslovanja, pravilnom politikom upravljanja likvidnosti i profitabilnosti i predviđanja budućih novčanih tokova. Pored toga i segment finansijskog izveštavanja ima svoju specifičnu ulogu da poslovnom okruženju i akcionarima obelodani tačne i pravovremene informacije o poslovanju korporacije, potencijalnim problemima, njenom potencijalu i prednostima u odnosu na konkurenciju kao i planu daljeg razvoja što je detaljno obrađeno na kraju ovog dela rada.

Četvrti deo doktorske disertacije, najvećim svojim delom je usmeren na empirijsko istraživanje doprinosa upravljanja promenama u finansijama u funkciji poboljšanja poslovnih performansi korporacija koje posluju u Srbiji. Kao polazna osnova za istraživanje, u ovom delu je dat kratak teorijski osvrt i izneto mišljenje kandidata o mestu finansijske funkcije u procesima korporativnih promena i utvrđivanja potrebe za promenama u finansijama korporacije. Posle ove uvodne elaboracije je prikazana metodologija i način sprovođenja istraživanja koje je realizovano anonimnim zatvorenim anketnim upitnikom na populaciji od 445 uzorkovanih ispitanika. Od uzorkovanog broja ispitanika pristigla su 244 popunjena anketna upitnika. Istraživanje je sprovedeno u korporacijama realnog sektora, finansijskim institucijama, srednjim preduzećima sa domaćim i stranim akcionarima, državnim preduzećima i najvećim svetskim konsultantskim kućama koje rade u Srbiji.

Ovim delom, prikazani su rezultati istraživanja, izvršena njihova analiza i date određene smernice koje bi mogle doprineti unapređenju rada finansijske funkcije sa ciljem uvećanja vrednosti, stabilnog i predvidivog poslovanja korporacije

U zaključnim razmatranjima su sumirani rezultati istraživanja, prezentovani zaključci proistekli iz rada sa preporukama za njihovu implementaciju prilikom pozicioniranja finansijske funkcije u procesima sprovođenja promena u korporacijama, svesti o doprinosu finansijske funkcije u unapređenju korporativnog upravljanja i rezultata poslovanja korporacija i, ukazano je na domete i ograničenja sprovedenih istraživanja kao i predloge za dalja istraživanja u ovoj oblasti.

Ostvareni rezultati istraživanja i naučni doprinos

Rezultati do kojih je kandidat Miroslav Perić došao predstavljaju značajan društveni i naučni doprinos proučavanju upravljanje promenama u finansijama korporacija, kako na širim, globalnim prostorima, tako i na prostoru Republike Srbije. Rezultati empirijskog istraživanja u finansijskim ustanovama i institucijama, na nekoliko poslovnih subjekta,

korporacija u Republici Srbiji, potvrdili su pretpostavke kandidata postavljene u hipotezama u ovoj doktorskoj disertaciji. U prvoj hipotezi pošlo se od pretpostavke da uspostavljanje adekvatne i celovite korporativne strukture, odnosno kvalitetnog korporativnog upravljanja, doprinosi poboljšanju poslovnih performansi korporacija. Ispitanici su se saglasili sa svim navedenim pretpostavkama, sem jedne pretpostavke, čime je ova hipoteza potvrđena. Drugom hipotezom bila je definisana pretpostavka da u procesu razvoja poslovanja korporacija, organizacione promene, uključujući i promene u finansijskoj funkciji korporacija, su neophodne za opstanak, rast i razvoj, a što su ispitanici svoji odgovorima i potvrdili, čime je i ova hipoteza potvrđena u ovom naučnom radu. Treća hipoteza je bila zasnovana na pretpostavci da adekvatno organizovana finansijska funkcija, u zavisnosti od kvaliteta uspostavljene korporativne strukture, u stanju je da prati strukturne promene i promene strategijskih ciljeva korporacije, a što su ispitanici svojim odgovorima potvrdili, relativno podeljeni, jer su se ispitanici saglasili od 7. pitanja sa 4. pitanja sa definisanim pretpostavkama, a kod 3. pitanja nije bilo saglasnosti, te je ova hipoteza delimično potvrđena (nije opovrgnuta). Četvrta hipoteza odnosila se na potvrđivanje ili odbacivanja pretpostavke da promene u finansijama mogu uticati na poboljšanje performansi korporacija u procesima korporativnih promena. Ispitanici su se saglasili sa pretpostavkama iznetim u 8. pitanja od ukupno 10. pitanja, čime je i ova hipoteza potvrđena. Peta hipoteza odnosila se na potvrđivanje ili odbacivanje pretpostavki da postoje potrebe za promenama i mogućnosti za uspostavljanje efikasnijih modela organizovanja i rada finansijske funkcije u korporacijama koje posluju u Srbiji. Ispitanici su se saglasili sa pretpostavkama iznetim u 5. pitanja od ukupno 6; te je time i peta hipoteza potvrđena. Ovde je bitno naglasiti da su sve pretpostavke definisane u hipotezama potvrđene (nijedna hipoteza nije opovrgnuta) čime se uočava veliko stručno i empirijsko znanje kandidata, kao i naučnoteorijsko znanje, koje je iskazao u prve tri glave, a posebno u četvrtoj glavi.

Navedenim iskazima o rezultatima istraživanja u ovom naučnom radu, konceptualizacija ove doktorske disertacije u celosti je potvrđena kao opravdana i značajna, kako sa stanovišta naučnog, tako i društvenog doprinosa. Nije bilo rekonceptualizacije odn. potrebe da se istraživanje ponavlja u nekom manjem ili većem obimu, jer se kod nekih baterija pitanja, npr. pogrešilo u formulisanju pretpostavki, i sl, jer bi to onda značilo da kandidat nije u dovoljnoj meri i na valjan način pripremio anketu odn. baterije pitanja ili neka pitanja iz baterija. Ovaj nedostatak se često dešava kod nekih doktoranata, koji prilikom naučne obrade doktorske disertacije krenu i u empirijska istraživanja, a nemaju dovoljna niti teorijska niti praktična znanja, da na valjan način realizuju ta istraživanja. U ovom slučaju, kandidat Miroslav Perić je dokazao da je na valjan način ovladao naučnoteorijskim znanjima, ali i metodološkim istraživačkim znanjima i postupcima, a što je bitan uslov za postizanje kvalitetnih naučnih istraživačkih znanja i veština i mogućnostima da na kvalitetan način vrši naučnu obradu raznovrsnih naučnih problema i predmeta istraživanja. Naučna opravdanost doktorske disertacije sastoji se u sistematizovanom naučnom saznanju ovih međuzavisnih pojava, imajući u vidu da su ove pojave i pretežno pojedinačne istraživane, ali i kao jedna integrativna celina. Društvena opravdanost istraživanja se sastoji u upotrebljivosti ovog naučnog rada u državnim i međunarodnim relacijama, pri čemu imamo u vidu i naučnu i društvenu aktuelnost, koja je vezana za pitanja o upravljanje

promenama u finansijama korporacija, kako na prostoru Republike Srbije, tako i u SAD, Velikoj Britaniji, SR Nemačkoj i Japanu.

Zaključak i predlog

Imajući u vidu opštu ocenu rada, ostvarene rezultate i naučni doprinos doktorske disertacije, Komisija konstatuje da je doktorska disertacija mr Miroslava Perića urađena u skladu sa odobrenom prijavom i da zadovoljava osnovne standarde za izradu doktorske disertacije. Ona sadrži naučno argumentovane stavove i definicije značajnih pojmova, opise i nužna teorijska i metodološka objašnjenja određenih načela, procedura, kriterijuma i instrumenata o upravljanju promenama u finansijama korporacija. Obrada teme odgovara svim važećim kriterijumima pisanja naučnog rada. Saglasno tome, Komisija predlaže Nastavno-naučnom veću Beogradske bankarske akademije – Fakulteta za bankarstvo, osiguranje i finansije, kao i Senatu Univerziteta Union, da kandidatu **Miroslavu Periću**, magistru ekonomskih nauka, odobri odbranu doktorske disertacije pod nazivom **„Upravljanje promenama u finansijama korporacije u funkciji unapređenja korporativnog upravljanja“**.

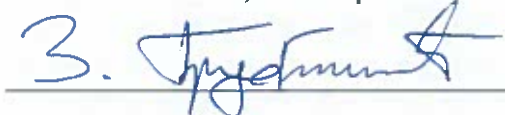
Beograd, 26. jul 2018. godine

KOMISIJA

Prof. dr. Zvonko Brnjas, redovni profesor, predsednik

Prof. dr. Zoran Grubišić, redovni profesor, mentor

Prof. dr. Vladimir Poznanić, redovni profesor
Fakulteta za ekonomiju, finansije i administraciju,
Univerziteta Metropolitan, član

